

Latwee Šdu Awīes.

52. gaddagahjums.

No. 3.

Treščdeenā, 17. (29.) Janvar.

1873.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedicija Besthorn f. (Neh) grahamu bohde Jelgavā.

Rahvitažs: Visjaunakahs finnas. Daſchadas finnas. Antons un Madleena. Teika par Alusnes eseru. Alwaddishanahs no tehwijaž. Ohfšklera wezbrahli. Prekſch latv. mehnurli ſkohli Šallaspiļle etc. Atbildas. Labbibas un prekſchu tigus. Sluddinashanas.

Visjaunakahs finnas.

Pēhterburga. „Waldib. aw.“ iſſluddina ſchahdu Wifſ-augſtaku manifeſtu:

„Mehs no Deewa ſchehlaſtibas

Aleksanders Ohtrais,

wiſſu Kreewu Keisars un patwaldneeks, Pohlu zahrs, Finn-landes ſeſtſteſs

u. t. j. pr. u. t. j. pr. u. t. j. pr.

wiſſeem ſaueem uſtizigeem pawalſteekeem darram ſumamu:

Wiſſuſpebzīgam Deewam vatizis. Muhsu lohti mihletu tantu, leelfirſteni Helene Pawlownu zaur nahwi pee ſewim nemt. Wiina Keiſarifka gohdiba nomirra 9. deenā ſchi Janvar mehneſcha, 67tā dſhwibas gaddā. Scho behdigu notiſkumu wiſſeem ſaueem uſtizigeem pawalſteekeem ſumodami. Mehſ uſ to valaujamees, ka tee tabš behdas, kaſ Muhsu Keiſarifka nammam notiſkuchas, lihds zeefch, ſawas ſirſnigas luhgſchanas dehl ainiuguguchas leelfirſtenes dwehſeles meera eelſch to taſnu walſtibas, ar Muhsu luhgſchanahm ſaueeno un pateižiga veemina paturrehs winnas puſſimts gaddu garru muhſchu Kreeviža, puſchotu ar ne-apniukli ſchu ruhveſchanahs uſ labdar-riſhanas un garrisgas apgaismoſchanas lauka.

Dohta Pēhterburgā 9. Janvar weentihſtohſch aſtonſmits ſeptindefmit treſchā gaddā pehz Kristus pedjuſchanas un aſtoa paſeſmita Muhsu waldiſchanas.”

Originals no Wiina Keiſarifkas Majestetes paſchias rohkas parafatihiſs:

„Aleksanders.“

R. S.-z.

Kurſemmei pee ſchi gadda rekuſchu dohſchanas janodohd 1474 rekuſchi (no Jelgavas komiſſ. apr. 422; Kuldīgā 363, Čepajā 211, Zehlabattatē 233; teem 12 kurſ. pilſehteem kriht doht 245).

No waddi ar to ſeelaſo rekuſchu ſkaitu irr: Dundaga 23, Leel-Eſere 21, Rīže 17, Pohpe 13, Čeza 12, Beži un Jaunhaule 10 u. t. pr.

Rekuſchu iſvirſch. ſkittanzeſ irr peſuhitatas Jelgavas ko-miſſionei 74, Čepajas 41, Kuldīgas 41 un Zehlabattatēs 29. (R. G. A.)

S.

No Engures draudſes Kurſemmē. Muhsu draudſe wezza gadda beigas behdihgs notiſkums atgaddijahs, kaſ gan wiſſus muhsu ſweineekus iſtrubzinaja, jo 4 jauni wihi no mums it veepeschi tiſka atſchikti ar ahtru nahwi. Peekdeen to 29. Dezember pehz puſdeenas iſgahja laiwas uſ juhru ſweijofſchanas deht, un wakkā wehlu mallā nahekoht ta weena laiwa gan bija ſehgelojoht apſweeſta, to zitti tumſuma deht nebij redſejuschi;

arri kleegſchanu nebij dſirdejuſchi. Ohtrā deenā gan to laiwa atradda, arri diwi zilvekuſ wehl pee tabš laiwas, kaſ gan nebij a noſlikuſchi, bet wiſzaur ſlapji buhdami no leelahm puhelem un auſtuma gan gruhti zihuidamees ſawu pehdeju ſtundinu bij ſagaidiſuſchi; teem ohtri diweem gan Deewa paſs buhs kappu razzis dſestrōs juhras wilnōs, tee lihds ſchim wehl nau atrasti. Kas warr iſteikt to peederrigu affaras un ſirds ſahpes? Jaungadda deenā muhſu zeen. mahzitajš ar ſtejnigeem mahrdeem eeflehdī ſawas aifluhgschanas tohs no mums til ahtri atſchiketus brahli, tā ka gan retti ſahdas azzis valikka bei affarahm. Tee wiſſu peeminneri 4 wihi bija: Apſchuzem „Schubbe“ faiſmeels Zehlab Rosenberg, 30 gadd. wezs; Zehlab Ammat, no Opykalna draudſes Widzemē, 27 g. wezs; Mikkel Gehrke ſahdus 35 g. wezs; Adam Martiſſohn dſimmiš Labraggā, warbuht 40 gaddus wezs. Wiſſi bij apprezejusches un paleek vakkā 4 jaunas atraiņes ar 12 ūbkeem bahriņiem. Deewa kaſ pehz ſawa vrakta winnus pee ſew irr aehmis, lai paleek to atraiņu un bahriņu apgahdatajs! A. K.

Daſchadas finnas.

No eelſchsemmehm.

Rīgas-Boldera dſelſzelſch no 1. Janvar f. g. irr pilnigi aidohts brauzeju un prekſchu weſchanai. No Rīgas iſbrauz pulki. $5\frac{3}{4}$ (no rihta), 10 un 4. No Boldera $7\frac{1}{4}$ (no rihta), $2\frac{1}{2}$, 6.

Braukschanas laiks irr 45 minutes. Virmais plazis mafka 48 kap.; oħtrs pl. 36 kap.; treſchais 20 kap.

Pee paſchias Rīgas ledus 3. Janvar pehz puſdeenas nogahjis uſ leju lihds ar wiſſeem laipu dehleem; atdurtees til dabujis wairahk pee Boderajas zement fabrika, ledus bijis lohti plahns, tā ka nesphejjis krafteem nezik ſlahdeht. — Ruggoschana pee Rīgas lihds ſchim wehl nemas nebij ſeemas labbad apſtahjuſees, jo tad arri pee paſcha pilſehta ledus bij daugawu apſedis, zelsch uſ Mihlgravi un Boldera bij tomehr wakkā; tā tad lihds pat beidsamajam laikam kuggi nahza. — Arri no Wabzjemmes oħstu pilſehteem pee Baltiſkas juhras ſinno, ka wiſſur kuggoschana atkal uſnemta, it ka jau paſs paſſariſ ſlaht buhtu.

Baltijas generalgubernatora fanzelejas direktors, iħſt stahtsrahts Schilinski f. irr apdaħwinahs ar Annas gehda ſiħmi no 1. klasseſ.

Prekſch Baltijas juhras ſkohli uſtureſchanas frohniſ dobschoht, ka Balt. wehſtn. laſſam, ſchinni gaddā pawiſsam 7600 rubli peevaliħdiſbas. No ſchihs ſummas naħfſchoht 5600 r. uſ Wentspils, Uſħawas un Feliks-

bergas flohlahm un Dundagas un Arnaschu flohlai katrai pa 1000 rubl.

No Widsemes. Nord. Pr. Nr. 344 runna par Widsemes semneku un semkohpibas buhfschanu; aissnemmoht wezzus klauschas laikus rahda, ka ta leela starpiba starp winneem un scheem laikeem nau wis ta, ka zittureis par semneku mahjabm mafaja ar klouschu jeb zilweku darba spehku un taggad ar naudas renti, bet ka wanni laiki zaur to irr reebigā peeminuā, ka darba nehmējs darba deweja preefschā nebij it nekas un ka tam truhla pee wissahm zittahm teefbahm. Taggad nu no ta wezza zelma jauna semneku buhfschanu isanguji un ja arri wehl doschas nepilnibas effoht nepahrwarjetas, tomehr ihssas lablahfchanas mihiolajī newarroht zittu wehlees, ka tik latohy tas jau labbi pa-andsees kohls tahlahk kohpts un audsinahts un ne wis no jauna lihds faknem zillahts; muhsu semneku dñihwes pamats irr ta lihdifainniga mahju buhfschana, kur jau taggad trescha daska irr par paschu grunthim un dñimtahm palikkusi. Katen zilweku, kas semmes darbu strahda, gribbeht par semmes ihpachneku pahrwehrtih nebuh newarr eet; jo rastohs arveenu jauni kalpi klah. Tur tik buhtu ta tas isdarrams, kad wissas muischas un semneku mahjas faskalditu tahdös gabbalindö, kur us katra tik 1 semneku familijai peetiku darba, un kad schahdas skaldishanas ik 10—15 gaddu no jauna preefschā nemtu. Bet kas tad tur isnahktu? Isnahktu tas, ko zittur ar behdahm seu jau peeredi, ka ta ar wissu semkohpibas buhfschanu eet leijā un bohjā. Widsemē taggad irr kahdas 950 dñimtas muischas un 36 tuhst. mahjas (zaur zaurim katra no 140 puhr. w.). Trescha schkirra semkohpeju irr ta, kur muischas kalpeem par algu tohp semme eerahdita. Starp naudas wai deputata kalpeem irr gan labba teesa, kam laimejes ko eekrahtees un kas nespēhdami mahjas pirktees tomehr gribbetu, kahdu masaku semmes stuhriti par fawu eedabuh; bet kur semmes gabbalinsch dohd gan fawu rubmi, bet nedohd pilnigu pahrtifikschana, ta ka irr jamekle wehl zitta pelnā, tur newarr wis tahdu dñihwi par teizamu eefkatiht. Mellenburgā Wahzsemē semneku kalpi irr par dauds nowahrguschi, un tas irr nahzis arri no tam, ka muischneki labprahrt eerahdiya kalpeem masus semmes platschus, kas paschi ne-isdohd wissu usturru un ja-eet pelnā un ja negribb fawu semmes stuhri palaist, tad newarr wis eet melkelt, kur leelaka pelna, bet irr japalek peseetam mahjas tuwumā; to kungs finn un mafsa to wissumasako algu, ta ka masam semneekam japalek par pehdigo nabagu. Bet Widsemē waretu arri pilnigu usturru wehl daudseem pafneegt, jo wehl dauds tahdas semmes, kas taggad gull un ko waretu strahdaschana nemt, jo pilnigi $\frac{2}{3}$ no wissas semmes gull meschö, kruhmös un neisleetibā. No wissas Widsemē peederr apstrahd, laukeem $16\frac{1}{2}$ prozent, plawahm un gannibahm $17\frac{1}{2}$ " kruhmajam 13 " mescheem $29\frac{1}{2}$ " impedimentebm (uhdeneem, zelleem u. z.) $23\frac{1}{2}$ "

Pehterburga. Keisara namina ministeris waltsrahti to leetu preefschā zehlis, ka wairetu preefsch ta Kei-

jara glahbeja Komissarowa pehgnahkameem majoretmuischu atdoht, ta ka tas wahrds lai ne-isdeest.

— Zaur Keisara pawehli irr leelfirsts Konstantins arri us to gaddu 1873 par waltsrahtes presidentu eezelts.

— No Pehterburgas rästa, ka eefsch waltsministeriju buhfschanas gribboht daschas pahrgrohfschanas preefschā nemt. Taggadejai domehnu ministerijai gan buhfschoht peefschert daschas darba nodalkas no lihdifschinnigahs eekrahleetu ministerijas, ta wissas semstibu un pilfehtu darrischanas. Scho tad pahrzelschoht par tautfainneebas ministeriju un tai buhfschoht par galwu taggadejai domehnu ministers Walujews. Ohtra nodalka ar wissahm polizejas un drukas darrischanaum tapshoht atschirka un ka ihpascha polizei ministerija vodohtha Schuwalowa grafa. Taggadejs eekrahleetu ministeria fungē Timashews paturreshoht wissas past- un telegrafa nodalkas.

— Leelfirsts krohnamantineeks paldeew s Deewam nu jau irr pilnā atspriegschana un ta tad netaps waisi finas par wesselibas klahfchanohs ikdeenas nestas.

— Schuwalowa grafs, ko Keisars angstas darrischanas bij us Londoni nosuhtijis, irr atpakkat braujoht arri pee Wahzu Keisara Berline bijis un schinnis deenās atbrauzis atpakkat us Pehterburgu.

— Rahdas 9 juhdes schi pus Pehterburgas irr fahdschu tuwumā tik leeli barri wilku rahijschées, ka laudis iissebedeti irr isluhgusches no polizejahm ihpachas waktis un jaktis.

Warschawā laudis suhdsahs par sohti leelu lobbibas dahdsibū; rudsu pubrs mafsojht pee $3\frac{1}{2}$ rubl. un kweeschu p. pahri par 6 rubl. Un ta patti lobbiba nahkoht no Danzigas ar laiwahm klah. Ta tad jaredsoht, ka lobbiba eet no deenwiddus Kreewijas Pohlu semmei garrami us Wahzsemē, tohp kas finnzik reis pahrlahdetu un tad beidsoht zaur dauds rohkahm fadahrdinata nahkoht atvakkat. Tur tatschu truhfstoht wehl dauds pee andeles zellu kahrtibas.

No Maslawas. Tas dumpineeks un fleykawa Netshajews irr 23. Dezember us Maslawu nowests un tohp ihpachī zeti fawā zetumā apvaltehts. Wiens schandaru wirsneeks stahw arveen klah un blakku istabās labba teesa schandarru. Osid, ka 8. Janwar fahlfchotees ta teefas ismeklefchana.

Kasanas gub. bakkas stipri plohfotees, jo behni dauds weetās tohpoht zaur wezzoku mutkibū turreti nepohetti; daschu reis wezzaki bakku pohtetajam gribboht wehl leelaku mafsu, ne ka to peenahkamu mafsaht, kad tik mihslo behrinu neskramba. Bet kad nu schim zaur to jamirst jeb wissumas pebz gruktas liggas wissu muhschu dñillas skrambas un rehtes gihmī janefs, kas tad?

— Zaur Kasanu schinnis deenās zauri nahkuschi wsumi ar seltu un sudrabu no kalmu raktuwehm.

No Kurfskas finno, ka naudas pastrattem, kas seemassehktu nakti no Kurfskas us Obojanu braukuschi, irr laupitaji uskriftuschi, pastiskonu nokhruuschi un 6 tuhst. rublus isnehmuuschi.

Bašinnoščana. Par to leetu, kā ar tām pagasta teesas un pag. waldibas fluddinaschanahm lai darra, effam no weena pag. wezzaka lubgti atbildu doht un newarriam zittadi, kā winna wahrdus apstiprinoht, kā wiffahm tām fluddinaschanahm, kurras gribb sinnamas darriht jchur tur dīshwodameem pagasta lohzelteem waj paſcham lauschu pulkam, buhs wiffadi stahweht latweeschu laikraksts, kō wiffos nowaddōs lassa. Tā, zil sinnam, noteek Widsemme tā arri Kursemme. Tas likums, kō schinni leetā Augsta ceweschanas komissione jau 1823. gadā iſdewa, preefch Kursemme, pawehl, kā wiffahm pag. teesahm buhs tāhs laudis islaſchanas fluddinaschanas, pret peederrigu mafku, līkt iſfluddinah Latweeschu awiſes. (Tur stābū wehl toreis ir tas pawehlehts, kā latrai pag. teefai dehl sinnaschanas buhs turreht 1 eff. no Latweeschu awiſchm.) Regier. Bes. Nr. 1600 d. 28. Mai 1823. — Ceweſch. komiss. paw. 1832 Nr. 28: „Wiffahm ediktal ūsaizinaschanahm un iſfluddinaschanahm buhs 2 reiſes stahweht Latv. awiſes. To trefcho reiſi, ja wijadīshgs eelēk eelfch „Intelligenzblatt“ (taggadejahs gubern. awiſes). Komiss. paw. 1823 Nr. 192. Wiffas nodobſchanu klasseieschanas, rektrofch uſſauſchanas, balsobſchanas u. z. ir tur jadarro sinnamas, kā tāhs fatram latweetim pee-eimamas. No daschahm puſſehm mums ta leeta peenesta, lai to peeminnom, jo zittadi dauds nebuhſchanas un ſkādes dascham labbam zaur fluddinatu leetu neſſinnaschanu warroht zelties, tapelz tād to lubgſchanu paſneedsom zeen. ſkribweru fungem un pag. wezzakeem, ar kurru ſinnu ta leeta pareiſi taps iſdarrito. Peeminnam tē wehl arri to, lai wiffi zeen. ſkribweru lungi ſiuddinaschanas eefubtidami, nejuhta pee mums, bet taisni pee Latv. awiſchu ekspedīzijas. Jelgavā. S.

No ahremmehm.

Franzijā ta 30 lungu komissione, kā tautas ſapulze eezhla, lai ſoleek ſawas dohmas, kā warretu taggadejo waldibu jo wairahk ſtiprinah un us preefch uogruntēht ir ſarakſtījū ſawus padohmus, kas tā ſkān: Presidents ſawas preefchā ſiſchanas pee tautas ſapulzes iſdarra zaur rafsteem, kā ministeris tur lai preefchā lassa. Kad ministeris ar tādu rakstu našk, tād zittas leetas ja-atleek pee mallas. Oħtrā deenā pehz roemeldeſchanas presidents warr ar wahdeem to peemeldeitu leetu pahrunnah un pehz tam tād tai deenā ſapulzei ja-iſſekirrah un warr tik oħtrā d'enā, kāt presidenti nau ſkāt, par winna wahdeem pahrfpreest. Kad presidents gribb, tād winsch reiſi atliku leetu warr pehz 3 deenahm atkal līkt preefchā zelt, jeb kad ſreedumā nemta leeta tam nau pa prahtam, to us neħnejx atlikt pee mallas. Atbidas tik warr pahſtib no ministereem un ne no presidenta. Kad tautas ſapulze ſekirrah, tād winnas weetā dimi ſenata nodakas lai ſtabjabs, zaur kurrahm abbahm fatram jaunam likumam ja-eet zouri. — Kaut gan wiffi tas ſkān draudſig, to-mehr warr redscht. kā bibstobs Ējera wassodas ſvebku un gribb to labprah tāzelt latbi tāhlu; dohd reftes, bet tādas, kāt winna tomebr patiur ſawā roħkā. Tā tād tāhs ſtarvibas wehl tāhs paſchas wezzahs.

— Keisara Napoleon ſiħlis irri no 6 augsteem Eng-

lantes daktereem iſraudſihs un kas atraſts ihpafchā proto-kollē farakſtūts. Utradduschi neees gluschi ſawainotas, tā kā ar dīshwibū bijis ja-eet us beigahm. — Parīs iſnahk daschas awiſes, kas turra ſtipri Napoleona familijs partiju. Tāhs tād arri iſfluddina to pawehli no Keisarnes-attraitnes, kā wiffai Franzijai buhs truhweht ſowu laiku par ſawu aifgabjuſchu keisaru. Waj to kas ſlauſihs? Tāpat arri irr pawehlehts no tāhs paſchas puſſes, nerunnah tād wairs no „Keisara printſcha“, bet to jau faukt par „Keisara Napoleonu to zettortu.“ Bet arri Keisarneku partijā effoht ſtipras ſchelſchanahs.

Bairu kehninsch arween wairahk rahda, kā winnam nezik nepatihk, kā til ſtipri irr pee leelahs Wahzlemmes preebedrojees, jo gan winnu par kehninu wehl fawz, bet to mehr irri Wahzu Keisara appaſtneeks. Dīſid, kā Fiffenās pilſehtā buhdams pilſehtneekem ſkahrbi pahmettiſ, kā tee pehn Wahzu Krohn prinzipi zauri reiſojoht, til leelu goħdu rāħdijuſchi un Brubſchu farrogus iſwilkuſchi. Berlīnes awiſes johko par tādu rāħſchanu ua falka, kā tāħdas goħda pataħdiſchanas effoht wezzu wezzahs leetas, lai Bairu kehninsch til reiſ atbrauzoht us Berlīni, tād dabuſchoht redscht Bairijs Farroq, zil ween patihk. Wiffi prahligak Bairijs irri ittin ar meeru ar tādu pеe-weenofchanahs pee warrenahs Wahzsemmeſ ſem winnas goħdata Keisara.

Spanieſcheem ſamas kibbeles ar Kubas fallu, kā dumpiſ iſgeblees. Gan jau paſchi arri reds, kā tur meeru nedabubs, pirms buhs to wehrgu buhſchanu tur nozebluſchi, bet neſpejti til aħtri wehl to leetu ſadohmaht. Un Amerika atkal til gluħu un draude, ja drieß ſahrtibu neċewedd, kā tād ees pulka un atswabbinahs iſwahlidinatoħs.

No Londones raksta, kā Englantes krehna prinziſ arri gribbejus us Napoleona behrehm ſkāt buht, bet pehz farunnaſchanahs ar Englontes augsto ministeri irr valizzis mahja; jo winna ſkāt buhtu tā iſlikt, it kā winsch eet pa Keisarneku partijā. Sinnam għandu graħmatas nahha no wiſwiſ-fadeem waldeejek, pahwesti biż-żohri garru graħmatu atlaids. Napoleons ſahikā biż-żejt ar to mindeeu, kā tam ppe Sedang muggurā biżi, kā tappa ſaqiħiſtib; tas tād irri appaſħi ſemmes paliki. Wiffi ta Keisarneku partija leek nu ſawas zerribas us maso prinzi, kāt pehz 15 meħneſcheem warr jau fauktees par pilnu waldeejek, kad tik ta walns jau buhtu roħkā. Prinzipi ſinnam irri ee-audfinatas wiffi ſahib. Nostabha, kā winsch neſen ſawus ſkohlas beedrus uſluhdifs us rubbenu jokki, kāt driħsumā zerroht noturreht Parīs ſiħġi tħalli kā ſawōs mesħħoſ.

Italijsas kehninsch, kā dauds zitti ſkāt ſiħġi tħalli waldeejek to meħdi darrhi, arri ſho jauna għadha riħtu biżi zaur ſawu adjutantu nosuħtijs pahwestam laimes weħleſchanas graħmatu mihligħiðs wahrdi. Pahwesti tam atkal atbil-dejji ar tāħdu pat pprettiweħleſchanu, kāt kehninsch wehl dauds għad dus walidu par ſawu waifti. Kā tas nu ſi-skān kohpa or wiſseem tieem wahdeem un labsteem, kā neſen piet ſho paſchu waldibu iſlaida tāħdi?

Ta kaite, kas ka lassitaji d'sirdeja, keisara Napoleona deenas pa-ihfinajusi, ta akminu flimmiha, kur wesseli akminini erohdahs zilwela wehdera puhsli, irr gan nejauka flimmiha, bet dafteru gudriba gohds Deewam jau taggad dauds spchzigaki spchj pee schihs kaites glahbschanas eet, ne ka fennabkt. Ta ahrsteschana noteek zur to, ka pawehdere tohy usschkehrsta un tad tee akminini isnemti. Nezik gaddus atpakkat, tad zur zuurim ik no 4 schkehrsteem 3 tappa glahbti un 1 mirra, bet taggad jau irr tik tahti, ka no 100 flimmeem libds 93 isglahbji un tik 7 netohp zauri. Beidsamaja laikä irr wehl usnemta tahda kaites glahbschanas, ka bes schkehrschanas ar ihpa'schobm instrumentehm tohs akminius eekschas fadausa un fakast; tas gan effohf fahpiga leeta, bet jo droh'schaki paglahbjoht. Arri pee Napoleona ta notizzis, kur tee wissugudrakee dafteri bij kohpä, bet winna kaitis jau bij zur daudi gaddeem lohti eewezjejukses. flimmais arri jau labbi wegs un pee wahjeem spchleem, ta ka nesphehja iszeest. Kad jel dafteru gudribai isdahtohts kahdas sahles useet, kas pee akminiaem peelaistas tohs fahstu fmalkus, bet nefahstu libdsi arri paschas eekschas. Tahdas libds schim wehl welti melle.

S.

Antons un Madleena.

Bet Antons apsehdahs us akmina upp'malli, apkampa ar abbahm rohahm sawus waigus, un elkonus us zelleem atstuttedams, eegrinna d'stikas dohmäss; winna firds fahves bija pateefas. Nu bija wiss pagallam! Bagatais Meiris winnam wissu ainehma, kas winnam pa-faulé bija mihihs. Winsch buhru gribbejis labprahrt mirt eeksch firdskummibas, jeb — winsch buhru to labprahrt nobeidsis, kas winna laimu isahrdija. Käbdä wihsjä tad winsch, Meiris, bij wairahl wehrt, naka Antons? Kä kad winsch scho warreja pa kahjam pamih? Gan winsch kuptschis bija kreetns wihrs, to Antonam negribboscham wajjadseja atsikt; gan winsch wissä apgabbala kua gohdahts un mihihs, ka labdarritais daudi nabageem, bet Antons arri jau nebija sliks zilweks, to leezibu winsch drifksteja pats fewim doht; winsch ispildija sawu peeklahjumu wissäss weetäss tikkuschi, un kautschu winna skohlas mahziba to pazehla angstakä stabwölli, nela zittus semneekus, tomehr winsch sawä kalpa kahitä nebij smahdejams, — ir winna firds buhru tuwaleem labbu darrijufe ar dahwanahm, kad winnam Meira bagatiba buhru bijuse. „Nauda, nauda un atkal nauda,” nurdeja Antons dušmihgs, „ta irr ta leelaka leeta yasaule. Nauda atwerri durris un firdis, nauda atwerri durris un mahfflu, un nauda ween irr, kas Ollandeeschu Meirim palihds, manni atkahdinaht un manni nelaimigu darricht. Kas man irr no tam, ka wezois Heldmans nopyuhlejäh, mannu firdi isglihtohk, ka skohlas mahziba, kas manni vahe ziteem semneekem pazell, man wehl wairahl leek fajust,zik nelaimigs es esmu, wissu sawu muhschu pee suhdeem un struttahm nodeldedams.

Redsam, ka jaunais zilweks ar fawem diwdesmit gaddeem greisi spreeda, un tamehr winsch par sawu likteni

bahrahä, winsch gan nodohmaja, ka winnam zelsch atwehrahs, fewim labbaku likteni ispelniht. Rattu riibeschana Antonu no behdigahm dohmeahm istrauzeja. Winsch nomannija gon, ka baggata Meira ratti brauza, bet galwu noduhris, winsch apraudaja sawu likteni. Baaliga fankschana atflanneja no brauzeja pusses. Galwu turp pareesis, Antons eeraudsija balku kuptschha mellohs vilnös johnds skreijam. Winnu kungs bij atkrittis augschvehdru rattos un grohschas wilkäh gar semmi. Sirgi bij no leijermana, kas zelkällä ar sawu lahdi bij apsehdees, isbaidijusches. Antons uslehzhabs stahwu un skattijahs ar puksoschhu firdi us sirgu aplamu skreeschanu. Toi brishdi winnam schahwahs prahrt, ka warruhut laiks buhs atnahjis, kur winna prettineeks waj nu us teem tur buh-dameem akmineem faschlihdihs, jeb tai aumakahm teko'schä uppé sawu gallu atraddihs; bet tik us weenu azzumirkli winnam tahdas fahitanisskas dohmas prahrt nahja, tad tuhdat atkal zilwezibas juhtibas winna firdi atraddahs, winsch apnehmäh, ir eenaidneckam labba darricht. Ar weenu lehzeenu winsch kritta sirgeem, kas ka traiki sprauschkoja, pawaddas un tohs mehgina ja noturrecht. Isbeedete lohpi mettahs sahnis, wilka wehl pahdesmit sohlus droh'schfirdigo jaunekli, kas ar milsa spchku tohs ar puttahm apklahtus lohypus pee eemaiktu sabbeklem fakelris noturreja. Sirgeem wajjadseja padohtees, — tee apstahjabs, pee wissas meesas trihzedami, ka behrsa lappas. Wehl kahdus sohlus tahlabk skreijuschi, tee buhru d'stikä uppé eegahsusches. Antons pazehlahs puhs-dams un elsdams; jo winsch bij eepinnes dihfeles fisknäss starv abbeem sirgeem. Dihfele bij pahrluhsuje un weena schkehpese winnam waigu eewainojuuse.

Kohku Meiris atguwees, iszehlahs no fawem ratteem, staipija sawus lohjeklus, pahleezinadams, arrig tee wehl wesseli. Us droh'schu wietu stahwedams, winsch atkal duh'schu dabuja un issauza, us angstu uppes kantu luhkodams: „Isputtetu laukä! Te buhru branga pire raddufces!” Kad winsch sawu glahbeju eeraudsidams fazziija: „Anton, tu tas esfi? Dohn rohku sehn, man rohdahs, tu esfi mannu d'shwibü glahbis!”

Antons stahweja, ka slabs, bet nesneedsa rohku prettim. „Nu, kas tew irr sehn! — wai tu mannu patejibu sonemt un man negribbi rohku doht?” — „Ne, es ne-gribbi! juhsu rohka manni irr gauscham eewainojuuse,” atbildeja Antons. „Ho, ho, ho! smehjabs kohymanns, waj wehjisch no tahs pusses puhsch?” Kad winsch wehl fazziija, ar labpatifikhanu us to jaunekli luhkodams: „Tu to sinnaji, un tatschu tu manni glahbi, pats sawu d'shwibü netaupidams? — tas irr kreetni, tas irr jouki! Un, to es tew teikschu, es to arri esmu tewis deht pelnijis un tu wairahl wehl no mannis dabusi sinnah! Un nu schurp, dohd rohku!” To fazziis Meiris apkampa Antonam abbas rohkas un tahs firsnigi speeda. „Nu sehn, palihds man to dihfele fataisicht un tad steidsees mahjäss; Greetena aplohkä tewi gaida, — bo, bo, ho! reds, ka tas sehnä nosfahrkä! Waj esmu trahpijis!”

Kad dihfele bij fataisita, tad Meiris fazziija: „Anton, scho stundu es tew ne-aismirefshu; — falki tai meitschai

labbas deenas, ta irr brascha jaunekle, lai Deewes tew palihds, ar to galla tilf!" To fazzijis, Meiris smehjahs un aisebrauza.

Antonam ar saweem wehrsheem pahrbrauzohz daschadas dohmas galwa jauzahs. Biswairahs winsch Deewam patoiza, ka eenoids wiina firdi nebij pahrmahjis tai brihdī, kad bij dohmajis, aiseegtees, tuwaku glahbt no brefmahm. Taggad winsch par sawu labbu darbu swichtu meeru un preeku fajutta sawā firdi. Tad atkal wiinaam prahī schahwahs ne-isprohtamee wahrdi, ko winsch no Madleenes fazzija. Waj tad Seepju Pehters wiinaam buhtu mellojis? Jeb waj bagatais kohpmens winnu, nabaga sehnu, buhtu nerrojis jeb waj Madleena wiinaam buhtu peekrahuse? Us to wissu winsch nespohja goischu atbilsu sagudroht, tadehs tas fa-ihdsis rahmi sawu zeffu stigaja. Tifko Greetena aploktu fassneidsis, winsch eeraudsija Madleenu oppaksch behrsa stahwam un wiinaam laipnigi "Labdeen!" dohdam.

"Anton!" ta Madleena fauza ar preezigu waigu, "waj nu tu tič pahrnahzi? Man terim buhin wissu stundu ko stahstiht, bet tikkai pahri minutes laika. Bet lubk, tu jau offinains!" "Neeki," smehjahs Antonas un fawehra meitschas rohku, "tas neko nekis; gihmis no-plehds, zits nekas."

"Kā, noplehds?" waizaja jaunelle rubpigi, "affins jau diki tekk, — schē nemm mannu drahnu un pahrseen."

Antons atbildeja: "To drahnu gan nemschu par mielu peeminnu, bet us sawu wahki lisschu plahksteri." To fazzidams winsch sibdeni eebahsahs labbatā, un istahstija wissu, kas bij notizzis. Kad bij beidsis stahstiht, tad Madleena to usflaweja, fazzidama: "Tas irr labbi darrihts, mihlais Anton, tas man patihs, un Meiris to irr arri lewis dehk pelnijis," un nu wiina wissu istahstija, kā tehws wiina Meirim par feewu apfohlijis, un kad ta fahku se prettim runnaht, tad tehws un brahlis Injis lohti eepihtuschi. Tad wiina nahluse dohrsā us Antonu gaiddit un Meiri tur sagaidijsse, un ka wiina ar to isrunnajusees un wiina apmeerinajuse.... "Reds, Anton, bagatais Meiris irr brangs zilwels, wiinaam irr tahda firds, ka io warr miyleht. Lai Deewes wiinaam palihds! Un nu Anton, esj bes behdahn, nu buhs wiss labbi!"

Antons palikka brihscham bahls, brihscham nosfahrzis, un wiina faweklis un bleffis galwu purrinaja, it kā gribbedami fazzibt: Buhs wehl deewsgan kibelles. Tad Antonas fazzija: "Mihla Madleena, ar Meira atkahvschahs mehs wehl ne-essam pahri grahwis; es pasibstu tawu tehwa dabhu — nabaga atraitnes Kalsnines dehls bagata Greetena mestu newarr aplaimohz; es jau juhtu, kā buhs."

"Nu kā tad buhs?" — waizaja Madleena, Antonam tuwaki stahdamees "waj tu manni tadehs negribbi, ka mans tehws bagats, bet tawa mahte nabads? Waj tad tu to finni, kas bagats un kas nabags? Ne, tu to nesinni, bet es to finnu; reds, Anton tu esj deewsgan bagats ar sawu skaidru firdi un gohdigu dabhu, un kad es tevi dabuju, un es tevi dabuschi! — tad es to bagatako

wihru buhschu apprezejuse wissu apgabbalā!" , Af, manna selta Madleena," issauza Antonas ar repreezinadamu, bet tomehr ruhpigu firdi, "tu gan jauki runna, un es tevi turretu, kā sawu ozzu raugu, bet, bet — ko taws tehws, taws brahlis, tami raddi fazzis! Ka man tas irr pretti, kā mums sawu miblestibu tā jaslehyj un tomehr man is-eet aufsti pahri wisseem kauleem, dohmojoh, ka man buhs tawa tehwa preefchā un jasafka: "Dohdat man sawu meitu par feewu!"

Madleena meerinaja ui drohfschinaja sawu schaubigo, eeruhpuschu brughtganu un schē jaunee lautini nospreeda sawā starpā, ka Madleena buhschoht tehwan vapreefch bildenahnt un ka tad fmehkteen Antonas pats vch Madleenas prezefchoht. „Rihtu walkarā buhs Chrglu frohgā Jahu balle, kur kā mehds darriht, weenu aunu isspehlehs ar keegelu meschanu"), tur no-eij orri un esj laipnigs pret mannu brahlis, ir tehws tur buhs!" ta Madleena fazzija, kad patlabban no mahju vusses balsas atskanneja, kas fauza: "Madleena! Madleena!" — Jaunekle nu it struppi un firsnigi atwaddijahs no sawa mihtaka un aisslehra, kā sterna, us mahjahn pee tehwa. Bet Antonas brauzohz ar pazeltu firdi un drohfschaku prahku sawu zeffu us mahjahn. Tai paschā brihdī, kur Antonam bij jano-greeschahs par gatwi us sawas mahtes mahjinh, winsch fatikkahs leelam seena wesumam, kam tschetri brangi firi bij preefchā garri, prohti us diwi panteem aishuhgti Sedlōs febdeja jauns, brasch, lepnis puiss, Greetena Injis, un blahwa klatshodams jau no tablens: "Dohd zeffu!" Antonas finnams fawus wehrschus us paschū grahwassis pagreesa un atdewa lepnajam brauzejam paschū zella widdu. Garrahm brauzohz fazzija Antonas: "Lab-walkar Inzi, waj jau us mahjahn?" bet Injis nesanekma wis labwakkari, bet fwiłpodams eebrauza fehtā. Antonas preezhgs gars faplakk; wiina ruhpas atjaunajahs; jo tas jau bij Madleenas brahlis, kas winnu tā fmahdeht fmahdeja.

Scho gaddijumu redseja un dsirdeja arri wezzais Leema aitu gans. Tas noskattijees Intscha wesumam pakkal fazzija: "Nu, nu, Inziht, lepniba nahk preefch krischanas!" Tad us Antonu pagreeses, winsch teiza: "Lab-walkar, Anton, neuemmeet to pec firds; es wehl to pec-redsechus, ka schis nelga, prohti Injis, par to preeza-fes, kad mehs wiinaam deewpalibgu dobsim, Antonas awju ganna Behrtula svejzinaschanu atbildeja galwu paleekdams, un eebrauza sawā fehtā. Bet wezzais Behrtuls noskattijahs Antonam pakkal fazzidams: Tam buhs gruhti palihdscht! Tad winsch usswilpa: Gi, Bossi, dsej aitas mahjā!

^{*) Kas keegelu spehli nepafibst, tam ihsumā teifschu: Gelsch dahrsā mehs istajibt tafau libdenu gangi un isgrilda to ar dehseem; 4 ilhs 5 dehles leek blakam un fahdu dehls faro vuffe us fanti. Pahri fido gribdu, kas alkins metteena tablumā garra, ritina kohla bumba, kas appataes, kā lobdes. Beenā gribdas galla fastahda tribs rindas va trijcem kohla wiherkus, kas išl leeli, kā obres ratiu fisht; tas widdunejs irr tas kchnijs fonzams. Ohtā gelydas galla nosstabjabs mettejs, kas ar bumbu tweedams, mehgina fastabdtob wiherkus un kchnijs argahs.}

Chrglu krohgā Jahnū wakkarā bij lustiga dīshwe. Jaunekli nodarbojahs ar bumbu meschanu; wezzee sehdeja jeb zereja dahrsā plahyadami. Ir pee semnekeem tahdā sa-eeschanaā warr iſſchikt bagato no naboga, lepno no pa-semmiga. Dahesa widdū appalch kopleem lohleem sehdeja ap leelu appalu galdu, un tuhdāl warreja pee winnu tukleem gihmjeem un appaleem wehdereem nōprost, ka tē tee pahralee sahdschas wihi ſaſehduſchi ehda, dſehra un tehrleja. — Starp ſhem sehdeja arri Muischarrajs Greetens un bij tas diſchais wallodneeks. Sinnams winnu turreja par to bagatako, tadeht ſaprohtams, ka winnu arri turreja par to gudrako wihi wiffā zeemā. Tā ju ier viſehtā, tā us ſemmehm, tā wiffā mallās. Kad bagatais mutti atwerr, tad wiffi, winna wahrdus, ka ewangeliumu ſlaufahs. Gan teef, kas Muischarraju ſmalki eewehroja, tas warreja noschikt, ka winna ſeliba drohſchi neweizahs, wiſch to, ka ſpeefin ſpeeda ahrā. Tāpat bij ehrmoti uſſkattiht, ka Muischarrajs, ka gohda wihiſ, tik aplam, it ka ſehns, ar ſaweeem dahldereem kabbata ſchkindinaja. Zaur to bij jadohma pee ta ſak-kama wahrdā: „Tulſcha muzza tahti ſkonn.“ Bet Muischarraja beedri nebij tik manniги tħħadas ſihmes eewehroht. Winneem patikka dſert allu un brandwiħnu, ko Muischarrajs aismalkaja.

Vagasta wezzakais Strauts jautaja Muischarraju tam glahſt uſſerdams: „Leizat, kaimin, waj tad juhs jaunais snohts wehl nau abrauzis? Pag, juhs gudrineeki, ko juhs ſlehpjat!“

„Ko snohts?“ eſauzahs Muischarrajs it lepni un ſchkindinaja aktal dahldeus kabbata, „tik tħall meħs wehl ne-efsam. Muischarrajs apdohmojahs diwreis, liħds wiſch ſawu meitu tautas iſlaſch, eekam wiſch kahdu par snohtu nemm.“

„Nu, pee ſchi gan nebuhtu ko apdohmatees,“ eſauzahs Chrglu krohdsneeks starpā, „tahdu snohtu gan katrix wehletohs, tam wiham irr wairahk naudas, ne ka wel-lam pellus — un wiſch irr ihſt gohda wihiſ, kas daud-deem labbu darrijis un darra, ko juhs leedsatees, Muischarrajs.“ . . .

„Nu mannis deht.“ ſmaidija Muischarrajs, „kad juhs jau ſinnat, ko tad wehl leegſchobs. Meiris irr ba-gahts wihiſ un manni Madleenei arri kas irraid, tadeht zerreju, ka tee kohpā derrehs. Es Meirim eſmu ſawu wahru dewis.. un dohmaju, ko buhſchu labbi darrijis.“

Chrglu krohdsneekam, ka labhom draugam, eetſchuk-steja wehl ausis: „Man ar to meiſchu driħi galla jateek; wiha man palek ſuhrgalwiga“ . . . „Ja, ja,“ at-ſchuksteja ſchis pretti, „tai laftoschanai ar Kalnina Antonu es ſen jau buhtu gallu darrijis.“

Muischarrajs nofarka, ka wehſis, tikkō tas „Anton“ wahru iſſirda peeminnam. „Lai Deewi man veedohd, bet es tam ſehnam ſvorandu nolaufiſchu.“ blahwa Muischarrajs un treeza ſawu glahſu uſ galdu, tā ka farkanais wiħns vahri ſchlahzahs.

„Nu, kaimin, kas tad jums?“ jautaja wezzakais brihnodamees.

„Ha, ha,“ ſmehjabs Muischarrajs „es tikkai kahdam uſſchkindinaju, kas man zeffa ſtabjees. Bet juhs wihi uſſerſim — pehz dimi nedekam buhs kahſas.“

„Weħlam augstu laimi, Muischarrajam,“ tā uſſauza fawas glahſes pozeħluſchi wiſſi ſlabibuhdanee.

„Kahſas dſerſim tħħadas, ka nekad weħl muhi ſeemā nau redsetas; — un kad mans Injis ſchodeen bumbu kehninſch valiſ — un kas tad gan wiħna nomettih — tad riħta doħſhu Jahnus, tā ka galdi pluħdihs, kautiħu man orri kahda puhraveeta ſemmes tamdeht buhtu jaħoħ-dohd. Ko dohma wezzakais, waj waċċadseb man pah-dohd?“

Wiſſi ſmehjabs par tħaddeem ſawodeem jobkeem, ka Muischarrajam buhtu grunts jaħoħ-dohd deħl naudas prekeſh Jahnū deenas.

Bet notaht tſchuksteja zitti: „Kas tam Antoni m wai-gā?“ Seppu Pehteris atbildeja kluſſi: „Eſmu pats wi-nam to plahſteri uſſizzis. Tur zaurums duħies ſeelumā. Wakkor winni ar kohku Meiri kahwuschees, oſſins ier pluħdis.“ . . .

„Reklafat to plahpi!“ eſauzahs aitū Behrtuls un atgreesa teħretajam mugguru. „Bet Muischarrajs ſtabw uſ beidsamo pakahpeenu, un lepniha nahk prekeſh fri-ſħanas.“

Nitugans Behrtuls ſħai ſeemā tappa tħorreħs par, tā ſakkot, likkeno praveeti, kaſ ſinnams wiwarahk ſau-nas lectas fluddinaja.

Dauds paſħtam i un kaimini ſpeedahs pee Muischarraja, tam laimes weħleħt uſ bagatu snohtu, un Muischarrajs wiħpfnodams ſanehma wiſſas laimes weħleſchanas un dewa wiſſeem dſert, tik tee tik gribbeja.

(Uſ prekeſhu wehl.)

Teika par Alluknes eſerni.

Preeſch kahdeem 20 gaddeem daſchi wezzischi ſtabbiha teiku par Alluknes eſera zeffanahs, bet kad jau toreis jaunaki taudis ſħo teiku tik pa auſu galleem uſſkluſſa, tad ſinnams wiħneem arr maſ bij luſtes, par to ko tħ-lahk ſħażiħt woſ uſſiħmeħt. Nule es ċedolmajahs teiku uſſkluſſi, appraſčinaju daudseem, bet gondrihs neweens man waixi nessinħajja ko paſtaħħiħt, ſkaidra ki ſinnataji effoħt jau apmiruħi. Tā tad man nekas zits ne-afeek, ka to ween farakħiħt, ko pats ar ſawohm auſħim zittureis no wezzisheem dſirdeju.

Eſera weetā ſen gaddus atpakkol bijuſħas jaunki plahwas un arri kahdas mahjinas, kur valiħlu ſħiex taudis dſħwojuschi. Netablu no weena zeema ni maſsa kalnina bijuſt mahjina, kur dſħwojis teħws ar ſawu deħlu. Tai netakħla ſeemā bijuſħas kahlo; teħws ar deħlu wakkarā preeſch gulleħt eeffħanas iſgħajnej, briħtu paħlu ſitees uſ kahsineku preexigahm dseesmaha, eenak abbi eeffħa un noleekahs gulleħt. Te wezzaqis dſird ſawadu troħksni, pomohdina deħlu. Lai eei raudsitees, kaſ ſas var troħksni. Deħbi iſgħajnej, nahk atpakkol uſ ſakk, ka effoħt tumſiħ un wiſs ar beesu migħlu opħlaħts, redseħt

neko newarreht, tik leekotees, it ka wehrfis us seemela pufsi baurotu. Wehl ohtreis tehws ifsuhta dehlu louka, bet nekahdu skaidraku sinnu nedabuhn. Ta gull lihds rih tam. No rihta tehws iseet un newarr nobrihnitees, jo wissapfahrt irr uhdens, tik pascha mahjina stahw us sanfuma un netahlu no kahsu namma masas fallinas. (Kur wezzais dsihwojis to fallinu fauz par zeppuriti un to netahlu no kahsu namma par „garro fallinu“, jo ta irr 20 reis garako ne ka schaura.) Kahsineeku mahja ar wissfeem palikusi ejera dibbenâ. Wezzifcham bijis jafehisch ar fawu dehlu zuhku fillite un ta otbraukuschi mallâ. Ta bruhete, kurrat tai deenâ tabs kahsas bijuschas, bijusi agrabs zittam bruhtganam fadereta, bet scho winna per-wihsli si un astahjusi. Astahtais bruhtgans fawâs firdsfahpés gribbesis atreebtees par bruhetes ne-ustizzibu, nogahjis vee Peipus ejera un tur tuwunâ buhdamu masaku eseru trihs reises atschgarni apgahjis apkahrt, ta tad esers winnam pakkat nabzis lihds paschaj tai weetai, kur wil-tiga bruhete ar zittu kahsas turrejusi; tur tad nu pats ejera weddejs ar wissfeem teem kahsineekem un wissfeem laudihm, kas tai zeemâ bijusch, noslihkuschi un esers palizzis tai weetâ stabwoht. Eseru gan warretoht no schihs weetas aifwest atkal prohjam. Kad weens tik gribbetohrt trihs reis ap winnu atschgarni apekt apkahrt, bet kury tas tad eeschoht, tur esers buhschoht lihdsi un pascham weddejam tai eserâ janoslihst, jo wassâ no ta nesklihst.

G. K—z—n.

Altwaddischanahs no tehwijas.

Ar Deewu, dahrga tehwija,
Ar Deewu — dsintene!
Man jadohdahs irr sweschumâ,
Ar Deewu — dsintene!
Bet — tevi ne-aismirishu,
Kaut arri tablu staigashu,
Tew, dahrga dsintene!

Kad buhschu tablu sweschumâ,
Us tew tad dohmaschu:
Ak, manna mihsa weetina,
Kur schuhpli gilleju! —
Waj buhs man tevi aismirst gan?
To newarr' darriht arridsan,
Ak ne! to newarru. —

Schê bija man tas jauskais nams,
Kur preezhgs staigaju;
Tas bij man lohti patikhkams,
To skaidri mihsleju; —
Bet nu — jadohdahs sweschumâ
Preeksch tew, ak dahrga tehwija!
Tew' dahrgi mihsleju!

Man jadohdahs tew' aissahweht
Us karra lausinu;
Tew swehru teefcham — palihdscht
Lihds offins lahsinu!
Bet tik ween tas man spiekus lausch,
Ka sohbens mannu fredi grausch,
Ka no tew jaschkirahs.

Jaschkirahs irr no wezzaleem,
No mihsahm mahsnahm,
No draugeem, raddeem, brahlscheem —
No mihsahm aztinahm; —
Ak, tas man lohti firdi speesch!
Ta ta ka jadausita zeesch —
Eelsch schkirsch'nas gruhtibahm. —

Bet — wehl tak weenreis satiksim
Ja Deews ween palihdschës,
Tad atkal lohpâ paliksim
Ak draugi, brahki — mehs!
Nebehdaftes, juhs wis par man' —
Es eespehshu to wissu gan
Labprahls pajestees. —

J. Z.rrs.

Ohfschker a wezbrahlim.

Ilgi, ilgi jau us tevi gaidu, waj nenahkfi arri muhsu stubri apluhkoht, bet ne ka. Newarredams tevi fogaidit, rakstu tew scho grahamtu, kurrâ gribbu fawas gruhtibas issuhdseht. Ko dohma? Aiswinau festdeen bij muhfejeem ta fen gaidita pagasta wihru zeljhana. Jau 3 reises bijahm Sch . . . frohgâ lohpâ, par to leetu dikkaki pahrunnah, kahdu ihsti lai zellam. Weens dohma ja, ohtrs ta. Es teem teizu: „Brahlini, ko Juhs tik ilgi gudrojeet, es jau gan tas geldigakais buhschu, buhs jau man ja-eet par presidenti.“ Un taisnibu fakkoh Sch . . . frohgâ neweenu zittu ka tik manni ween nospreedahm par presidenti. Es arri ne-esmu tahds kantkahds; kas man gohdu rahda, tam arri es lab; dewu dsert fo tik mahk unzik tik leen, bairischa butteles un fchnabbis jau us galda netrukka. Ta tik nu taisfijohs us fawu amatu gattaws. Pats gan neprohtu rakstih, bet esmu arri bes tam ihsti prahthigs wihrs un dohmaju ta: manni abbi dehli, kas jau eet ohtru seemu pagasta skohlâ, warrehs pamihdamees mahja palikt un man tahs prahvakulles farakstih; kas sinn, waj kabdu no teem, newarreshu par skrihweri eetaisht. Bet dsirdi, Ohfschkerit, tahlahk. Paschâ wehleschanas deenâ par nelaimi newarreju vee wehleschanas nokluht, bij jateek nohtigi pilsehtâ. Steidsohs gan atpakkat, noskreenu pagasta nammâ, jau par wehlu. Laischu nu us S. frohgu, atrohdu tur arri wissus wehl lohpâ. Nahk manni draugi un pasifstamee, apfweizina ka jau fawu jauno pagasta wezzako, wezzais effoht noht. To isdfidis dewu us weetas 5 rubl. us magaritschahm un dsihwojahm braschi. Gan man weens ohtrs teiza, ka schee 3 gaddi effoht bes lohnes jadeen, ja ta gribboht, tad warreht wezzaka amatu peenteit, bet biju arri ar to ar meeru; dohma, nekas kait, man buhs wiffa manta rohla, tur nahks rublits, tur peenahks pusrublits; gan fulle breedihs. Ta eimu preezhgs us mahjam. Ohtru riht us basnizu braukdams vee-eimu vee skrihweri, par wakarejo wehleschanu ta isgudram aprunnatees. Bet fo dohma? tas tew wesk pawissam zittu meldinu. Effoht pawissam zits iswehlehts un man, man — neweena pascha balsa ne-effoht bijis. Isprohti nu tahdu bloddibü! Lai Juhs juppis wissus — ! Gij nu un gaudi atkal 3 gaddus,

ka netra, kamehr tad warbuht nahks gudraki kaudis un tevi reij zell. Tid to es lobprahrt gribbetu finnaht, waj tee blehschi no multikas waj no gudribas to darrijuschi, ka man garam aigahjuschi. Tad tatschu nekohpiu, zik zerribas us nahkoschu lahgu. Kad tevi 9 —! Redi Ohfchkerit, ka wehl eet muhsu tehwijsa. Bet kas finn waj tu ari ihsti noskunsti par mannu nelaimi. Kad tu nelihdsi, tad nessinn glahbeja

Schehrbinu Tchippus.

Preefsch latv. mehmurku skohlu Sallaspille emakfati:

no Lippaiku u. Schnepeles dr. (pirma dawb.) 13 r. — f.
„ A. Semneek t. eelsch Talinowkas Witepska 3 „ 50 „
pawissam . 16 r. 50 i.

Jelgawa, 8. Janwar 1873.

R. Schulz,
Jelg. Latv. pilsebta drauds. mahzitajs. Sallaspils
kultmehmo skohl. direktors no kur. pust.

Athildas.

S. G. — M. Juhsu valstu tai „atfausk“ un „atbild.“ leets nevaru nesremi, jo viatsch weetohm ta flau, li ka grilbberi pa „atf.“ eet un taks tatschu nevar nei Juhsu nei mannas dohmas vubt. Mannas ozis tur bij waina us wainas. Sinnams per to leetu warr douds runnah, to redi vee daschas dillakti mahzitas taulas, kur wessalas grahmatas par to rakita un sen wehl nau galla un gan arti rekd netiks weena galla, kamehr fanadus zeltus brauts. Ula temebs no kristiga stahwokta ta lecta irr ibi faneimama: Kristigā walsti kristigas skolas nan skliramās nei no bāsinizas nei no waldishanas. Dabjadas tahnies, ber wens zell. Preefsch muns es nereds to wajodslu tohs jaunveedahwatus zeltus dillakti wehl apspreest; negribbu tohs weizinabi, newaru tohs, ja tee nahks, aisturrie. Waj nenotruhks varreddeens, pirms apspreeschot dubjuski wiffas faules un ehnas pusses usrahdibi? Ram tad buhsim kai pojujschi? Man skheer, ka spreediqali darbi gull wehl

pa kahjami. Wehl pamattus tik ko leekam, ko grabbstam jau gor tschukareem un faulajam vebz strohpjeem? Bet ja gribr spreest, tad prassobs arri wihius, no Deewa pusses ne-cesulaism katu jau par spreedeu, las favu pahfspreedumu reis lizzis drukkaht. — Tai „atbildai“. kurrai weetini aksabru, ta Juhu vateest newarreit pahmet, li ka nebuhtu deevgas gan gofcha; daschu fahwumu ta gan warreja labbahk pomest mahja, bet neturejtu to par tik launa, jo man lissahs, ka tas nebji us weenu thafchi mehrkebts, jo wihti gan nesinnahs un zelli tik faduhrahs. Bet ja to gribr pahmet, tad ne ar Juhu wahrdeem, jo teem tabs pahcas wainas buhtu usrahdamas. Arri daschi no Juhu tekum, ka Juhu tohs wahrdus „skohla“ un „tizziba“ nemmeet, derretu par eemeest, kur trefch, zettoris pefabbinahs. Un kam tas loi den? Lai tapebz paleek!

F. B. — F. C. Daudi valdeews! Bet par to vaichu leetu biju jan weenu finnu usnahmis un buhs tad arri vebz Juhu pahsta, ka fahsi vi paleek.

Gabbibas un preefsch tirkus Jelgawa, 15. Janwar, Rihga, 13. Janwar un Leepaja, — Septbr.

1873. gadda.

Makfaja par:	Jelgawa.	Rihga.	Leepaja.
1/3 Tschew. (1 puhu) rudu	2 r. 30 f.	2 r. 50 f. — r. — f.	
1/3 " (1 ") kweeschu	4 r. 25 n	4 r. 50 n — n — n	
1/3 " (1 ") meeschu	1 r. 80 n	2 r. 25 n — n — n	
1/3 " (1 ") austu	1 r. 20 n	1 r. 40 n — n — n	
1/3 " (1 ") strau	2 r. 40 n	3 r. 25 n — n — n	
1/3 " (1 ") ruyu rudu militu	2 r. 20 n	2 r. 35 n — n — n	
1/3 " (1 ") bideleitu	2 r. 90 n	4 r. — n — n — n	
1/3 " (1 ") kweeschu militu	4 r. 50 n	6 r. — n — n — n	
1/3 " (1 ") meeschu militu	2 r. 80 n	3 r. 75 n — n — n	
1/3 " (1 ") fortoseli	— r. 75 n	1 r. — n — n — n	
10 puhu (1 birkayu) tenu	5 r. — f.	4 r. 50 f. — r. — f.	
1/2 " (20 mahzj) kweesta	5 r. 25 n	5 r. 50 n — n — n	
1/2 " (20 ") diess	1 r. 15 n	1 r. 15 n — n — n	
1/2 " (20 ") tabaka	1 r. 60 n	1 r. 25 n — n — n	
1/2 " (20 ") schliktu appina	— r. 30 n	— n — n — n — n	
1/2 " (20 ") kroba linnu	2 r. 50 n	2 r. 20 n — n — n	
1/2 " (20 ") brakka	1 r. 90 n	1 r. 10 n — n — n	
1 muzzu linnu febku	8 r. — n	8 r. 50 n — n — n	
1 " ūku	10 r. 50 n	10 r. 50 n — n — n	
10 rudu farandas fabis	7 r. — n	6 r. 25 n — n — n	
10 " ballas rupjas fabis	6 r. 75 n	6 r. 25 n — n — n	
10 " " tmalas fabis	7 r. — n	6 r. 25 n — n — n	

Latv. Muischun apakadatajs: J. W. Safranowicz

Slundinu fchana s.

Preefsch pagamu missiones.

No Jelgawas latv. pilsebta dr. tappa emakfati 16 rubt. (obira dawb.) par wifsu 1872. g. 41 r.
No Baldohnes lamp. drauds 4 "
" Tohmes drauds 6 "

G. Seesemann,
Jelgawas wahzu mahzitajs.

No Krohaa Birschumuscas pag. waldishanas tobz sinnams darihisi, ka is Birschu magashes 1000 rubri avas diwobs terminobs, probit 13. Februar 1873 500 rubri un 20. Februar 1873 500 rubri, partijas va 25 rubri wahrabohflihanas tils pabdrohni Birschumuscas pagasta teefas nammā, kur arri klahatas sinnas war dabubt. 2

Birschumuscas teefas nammā, 2. Janwar 1873.

Pag. wezzak.: B. Lumsch.
Striwh.: A. Strauß.

No Aidsries pagasta waldishanas tee skhe pederigji vagasta lobzetti, kurri nessinnamas weetas fewi usurrahs, ka: Ernst Zehleb Dorian, Ehwart Zehl Dreier, Heinrich Simon Treuguth un Janne Andrei Anthoneli zeti tohp usaijinati, vee rekruhu lobfchanas 10. Janwar 1873 skhry atnabbi. 2

Udrikti, 28. Dezember 1872.

(Nr. 215.) Pag. wezzak.: Ch. Huchs.
(S. B.) Pag. skr.: G. Blumberg.

Leel Sattikkos, Kuldigas aprinki, teek semes gabdalt no 30 ihos 50 puhravetahm arramas jemmes, ar tabm wajodslahm sklavatm, no Jurgeem 1873 us renti dohbi. Klahatas sinnas turpat pee muischas waldishanas. 3

Leel Sattikkos, Kuldigas aprinki, irr masas muischas no Jurgeem 1873 us renti dabujamas. Klahatas sinnas turpat pee muischas waldishanas. 3

Leel Sattikkos, Kuldigas aprinki, teek tas seegetu zepis ar 50 puhravetahm arramas jemmes, no Jurgeem 1873 us renti dohbi. Klahatas sinnas turpat pee muischas waldishanas. 3

Leel Sattikkos, 2. Janwar 1873.

Wezzahs kreditbillletes,
tas irr: wezzahs rublu scheines no missada leeluva pehri

L. J. Salzmannis,
Jelgawa, kattoku eelä Nr. 8.

Wezzeliga, spehziga emma waruhdat weelā eestahd vee pudrabalka

H. Jacobsohn,
kattoku eelä, Schablowela nammā.

Pensionehri teek peenomi Kangilisera elä Nr. 6.

C. Grünsels. 1

Klaweeri

jeb wissadas zittas standas behrueem rohy dohbas 1

Leelajā eelā Nr. 14 eelsch fehtas.

Eš taggad dshwoju leelajā eelā, betkermeistera Prahla nammā. 1
Oberhofstefasadwokabis

Vorkampff-Laue, jaunakais.

Lohpu kohpejs,

tas us tam mahzijees, warh us naokanteem Jurgeem 1873, jeb ja wehetohs, tubliht vashwigu weetu dabubt Samenes muischā, Laidohnes basnizas drauds, Widsenme. 1

Pee J. W. Steffenhagen un dehla Jelgawa irr dabujama skh grahmaia:

Mihlejet sawus eenaidneekus.
Seemaswehru dahwana, ko sawem jauneem draugeem vafneedis J. Schwanbergis II., Preesules drauds skohlotajs un ebrgelneeks. 20 kap.